

ΕΣΤΙΑΣ

ΡΩΜΑΙΚΑ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

B' *

ΑΝΑΚΡΙΣΙΣ

Ἐξῆς ἀφ' οὗ οἱ τρεῖς φίλοι κατέλιπον τὴν Ἀγορὰν πορευόμενοι εἰς τὴν εἰκίαν τοῦ Σαβίνου, κίνησις μεγάλη ἐγένετο ἐν τῷ πλήθει ὅπερ ἐπλανᾶτο ἐν τῇ Ἀγορᾷ τε καὶ τοῖς περίξ οἰκοδομήμασι. Καὶ πρῶτον μὲν σῶμα ῥαβδούχων, ἦται στρατιωτῶν κρατούντων δέσμην ῥαβδῶν καὶ προπορευομένων συνήθως ὅτε ἐξήρχετο ὁ ὕπατος καὶ ὁ αὐτοκράτωρ, ἐφάνη προελαύνον εἰς τὴν πλατεῖαν· μετὰ τοὺς ῥαβδούχους ἤρχοντο ὀκτὼ δοῦλοι φέροντες φορεῖον ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ εἴκοσι περίπου πολῖται βαδίζοντες σιωπηλοὶ καὶ σοβαροί.

Τὸ πλῆθος ἅμα ἰδὼν τὴν συνοδείαν ἀνεφώνησε πανταχόθεν·

— Χαῖρε, Καῖσαρ Νέρων!

Εἰς τὰς ἐπευφημίας ταύτας τοῦ λαοῦ ἀπεκρίθη δι' ἑλαφροῦ νεύματος κεφαλὴ τις νεκρὰ προκύψασα ἐκ τῆς θυρίδος τοῦ φορείου, καὶ παρευθὺς ἀφανισθεῖσα ὀπισθεν τοῦ μεταξίνου καὶ χρυσακεντήτου παραπετάσματος τοῦ περικαλύπτοντος τὸ φορεῖον.

Ἡ αὐτοκρατορικὴ συνοδεία ἔστη πρὸ τῆς πύλης τοῦ Ναοῦ τῆς Ἑστίας, καὶ τις τῶν ἀκολουθῶν σπεύσας ἀνέφξε τὴν θυρίδα τοῦ φορείου καὶ ἀπέθηκε κατὰ γῆς ὑποπόδιον ἀργυρότευκτον. Ὁ Νέρων κατέβη βραδέως, περιέστρεψε περὶ ἑαυτὸν βλέμμα καταπεπονημένον, καὶ ἀτάκτως βαδίζων ἤλθεν εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ναοῦ, οἱ δὲ αὐλικοὶ καὶ οἱ ἀπελεύθεροι οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ παρετάχθησαν ἑκατέρωθεν τοῦ φορείου.

Τὸ ἑκκαίδεκαμελὲς συνέδριον τῶν ἀρχιερέων προῦπήντησε τῷ ἡγεμόνι καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἑστίας, οὗ αἱ πύλαι παρευθὺς ἐκλείσθησαν, διότι οὐδενὶ τῶν πολιτῶν ἐπετρέπετο νὰ παρίσταται κατὰ τὴν ἐπίσημον τελετὴν ἣτις ἔμελλε νὰ τελεσθῇ.

Κατὰ τὸ μέσον τοῦ κυκλοτεροῦς ναοῦ ἔλαμπε τὸ ἱερὸν πῦρ τὸ ὑπὸ τῶν Ἑστιάδων ἐπὶ λαμπροτάτου βωμοῦ διατηρούμενον. Ἐν τῷ μυχῷ τοῦ μέρους τούτου τοῦ ναοῦ, ὅπερ ἦτο συνήθως προσιτὸν τῷ λαῷ, καὶ παρὰ τῆς θύρας τῶν ἀδύτων ἐν οἷς ὑπῆρχον οἱ παλιοῦχοι θεοὶ τῆς Ῥώμης καὶ τὸ Παλλάδιον, ἦτα ἰδρυμένη ἐξέδρα ἐφ' ἧς ἦσαν τεταγμένοι οἱ τῶν ἀρχιερέων θρόνοι.

* Ἰδὲ σελ. 627.

Ὁ Νέρων περιβεβλημένος τὴν λευκὴν περιπόρουρον τήθενον καὶ τὴν πορφυρὰν ἀνέβη τὰς βαθμίδας τοῦ δικαστηρίου, καὶ καθήσας ἐπὶ τοῦ μεσαίου θρόνου ἔνευσεν εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς νὰ καθήσωσι περὶ αὐτόν. Σιγὴ ἄκρα ἦτο ἐν τῷ ναῷ. Ὁ αὐτοκράτωρ παρὰ τὸ σύνηθες ἐφάνετό πως σοβαρός. Τὸ νεαρόν μετώπον αὐτοῦ ἐρρυτιδοῦτο ἐνίοτε ὑπὸ τὸν χρυσοῦν δάφνινον στέφανον τὸν στέφοντα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Αἱ ὑποπράσινοι κόραι τῶν ὀφθαλμῶν του ἐξηκόντιζον λάμψεις ἀγρίας, αἱ παρειαὶ αὐτοῦ εὐτραφεῖς καὶ κρεμάμεναι ὑπὸ τοῦ πάχους, τὸ στόμα ἡμιάνοικτον καὶ μειδιῶν μειδιάμα σκληρόν, ὁ ὑπὲρ τὸ δέον μακρὸς τράχηλος, τὰ πάντα καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ στάσις καθίστων αὐτὸν ἀπεχθῆ καὶ ἐνεποίουν ἀηδίαν. Τῆς νωθρᾶς ψυχῆς ἡ πρὸς τὸ κακουργεῖν τάσις ἐφαίνετο ἐπὶ τῆς ὠχρᾶς αὐτοῦ φυσιογνωμίας. Βλέπων αὐτὸν ἤθελες εἰπεῖ ὅτι πᾶσαι τῆς γενεᾶς αὐτοῦ αἱ κακίαι διεχύθησαν μετὰ τοῦ αἵματος τῆς Ἀγριππίνης εἰς τὰς φλέβας τοῦ νέου κοσμοκράτορος.

Μετ' οὐ πολὺ μία τῶν πλαγίων θυρῶν ἀνεώχθη καὶ ἐφάνη ἡ μεγάλη ἐστιὰς ἡ Βιβιδία, λίαν συγκεκινημένη κρατοῦσα ἀπὸ τῆς χειρὸς νεαρὰν ἐστιὰδα δεικνύουσαν μεγίστην ἀταρχζίαν, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐστιάδες εἶποντο ἀνὰ δύο. Ἐλθοῦσα ἡ Βιβιδία πρὸ τῆς ἐξέδρας ἔστη, ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ ἀκόλουθοι αὐτῆς. Ἦσαν δὲ πᾶσαι περιβεβλημέναι ποδήρη ἐσθῆτα λινῆν λεπτοτάτην, εἶχον τὴν κόμην δεδεμένην διὰ ταινιῶν καὶ φιλοκάλως μεμερισμένην εἰς ἐξ κομφοῦς πλοκάμους, ἐπὶ τῆς ἐσθῆτος ἐφόρουν βραχὺ μόλις μέχρις τῆς ὀσφύος φθάνον λευκὸν ἐπανωφόριον καὶ μακρὸν τετράγωνον πέπλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πρὸς τὰ ὀπίσω ἐρριμμένον. Ἡ ἐστιὰς ἦν ὠδήγει ἡ Βιβιδία ἦτο νεωτάτη μόλις δεκαεξέτων καὶ εὐμορφοτάτη, αἱ παρειαὶ αὐτῆς ἦσαν ἐλαφρῶς πορφυραῖ, τὸ σῶμα ῥαδινόν, κομψόν, καὶ τὸ βᾶδισμα μεγαλοπρεπὲς ἄμα καὶ σεμνόν· ταῦτα δὲ πάντα ἐφείλκυσαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸ βλέμμα τοῦ Νέρωνος. Ἦτο δὲ ἡ παρθένος αὕτη ἡ Καικιλία ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μετέλλου. Ἰσταμένη πρὸ τῶν ἀρχιερέων οὐδένα ἐδείκνυε πρόμον, καί τοι ἤρχετο ὡς κατηγορουμένη νὰ δικασθῆ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἀρχιερέων προεδρευομένου ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ὅστις ἦτο καὶ ὁ ἄκρος ἀρχιερεὺς.

Ἡ μεγάλη ἐστιὰς ἄμα εἰσερχομένη εἶχεν ἰδεῖ τὸν Νέρωνα βάλλοντα ἐπ' αὐτῆς βλέμμα ἀγριοῦ. Ἐγίνωσκε δὲ ἡ Βιβιδία διὰ τίνα λόγον ὁ Νέρων ἦτο ὠργισμένος ἐναντίον αὐτῆς· διότι ἡμέραν τινὰ δυσηρέστησε τὴν Ἀγριππίαν τὴν μητέρα του. Μάτην ἔκτοτε ἡ ἐστιὰς ἐπειράτο νὰ λησμονηθῆ τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ὅμως ἡ μήτηρ τοῦ Νέρωνος ἦτό ποτε δυνατὸν νὰ λησμονήσῃ; Ἀλλ' οὐχ ἦττον ἡ Βιβιδία κατέστειλε τὴν συγκίνησιν αὐτῆς καὶ νεύσαντος τοῦ Νέρωνος εἶπε·

— Καῖσαρ, κατὰ καθῆκον καταγγέλλω ἐνώπιον σοῦ καὶ τῶν ἀρχιερέων τὴν ἐστιὰδα Καικιλίαν.

— Καὶ τί ἔπραξεν; ἠρώτησεν ὁ Νέρων.

— Δὲν θέλει, Καῖσαρ, νὰ διατηρήσῃ τὸ ἀσβεστον ἱερὸν πῦρ.

— Ἐγκλημα μέγα πρὸς τὴν θεάν, εἶπεν ὁ Καῖσαρ· Καικιλία, τί ἀποκρίνεσαι;

— Ἀλήθειαν λέγει ἡ μεγάλη ἑστιὰς, ἀπεκρίθη ἡ νεῦνις.

— Τί! καὶ το λέγεις χωρὶς νὰ τρέμῃς;

— Δὲν εἰξεύρω νὰ ψεύδιωμαι.

— Καὶ δὲν μετανοεῖς διὰ τὴν παρὰλειψιν ταύτην τοῦ καθήκοντός σου;

— Καθῆκόν μου εἶνε νὰ πέχω τοῦ ἱεροῦ πυρός, ἀπεκρίθη ἡ νεῦνις εὐσταθῶς.

— Μήπως λοιπὸν παρέβης τὴν ὁμολογίαν σου;

Τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀκούσασα ἡ Καικιλία ἠτένισε τὸν Νέρωνα διὰ τοῦ γαληνίου καὶ γλυκυτάτου βλέμματός της, τὸ χάριεν πρόσωπόν της ἔλαμπεν ὑπὸ οὐρανίου φωτός καὶ ἀπεκρίθη μετὰ τῆς αὐτῆς εὐσταθείας·

— Ὑπ' οὐδεμιᾶς ὁμολογίας εἶμι δεδεμένη.

— Πῶς! ἀνεφώνησεν ὁ Νέρων, πελιδνὸς γενόμενος· καὶ τολμᾷς νὰ ὑβρίζῃς τὰς ἱεραιτάτας παρὰδόσεις τῶν ἡμετέρων προγόνων;

— Οὐδένα ὑβρίζω, Καῖσαρ· λέγω μόνον ὅσαίς τις εἶνε ἡ κατάστασις μου. Εἰσήχθην διὰ τῆς βίας εἰς τὸν ναὸν τοῦτον καταπατηθέντων τῶν νόμων καὶ διὰ τοῦτο εἶμι ἀπηλλαγμένη οἰκισθήποτε ὑποχρεώσεως.

Ὁ Νέρων ἀπορῶν διὰ τὴν τόλμην τῆς νεαρᾶς ἑστιᾶδος συνέσκηφθη ὀλίγον μετὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ ἔπειτα εἶπεν εἰς τὴν Βιβιδίαν·

— Ἡ ἑστιὰς αὕτη ἠρνήθη καὶ ἄλλοτε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ὑπὸ τῆς Ὀρησκείας ἐπιβαλλόμενον αὐτῇ ἔργον;

Ἡ δὲ Βιβιδία ἀπεκρίθη·

— Πρὸ ἐνὸς ἔτους κατετάχθη. Τοὺς πρώτους μῆνας τὴν ἐδίδασκον τὰ ἔργα της, ἀλλ' αὕτη οὔτε προσεῖχεν, ἀλλ' οὔτε ᾔθελε νὰ μετάσχη τῶν τελευτῶν ἡμῶν. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ὑπέμενον νομίζουσα ὅτι αἰτία τούτου εἶνε ἡ ἀνάμνησις τοῦ προτέρου βίου αὐτῆς. Ἀλλὰ τελευταῖον χθὰς τῇ παρήγγειλα νὰ σταθῇ καὶ αὕτη πρὸ τοῦ βωμοῦ τῆς Θεᾶς καὶ νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τοῦ πυρός. ἠρνήθη ῥητῶς. Ἐγὼ ἐπέμεινα, ἀλλὰ καὶ αὕτη οὐχ ᾔττον ἐπέμενε σιωπῶσα. Βλέπουσα δὲ ὅτι μοὶ ἦτο ἀδύνακτον νὰ κατισχύσω τῆς ἐπιμονῆς τῆς ἀσέβοῦς ἑστιᾶδος, δὲν ἐδίστασα, Καῖσαρ, νὰ σοι γνωστοποιήσω τὸ πρᾶγμα, ἵνα σὺ ὁ ἄκρος ἀρχιερεὺς ἀποφανθῇς τί ποιητέον.

Ὁ Νέρων μέλλων νὰ ποφανθῇ ἐσκέφθη ὀλίγον. Ἡ δὲ μεγάλη ἑστιὰς νομίσασα ὅτι ὁ Καῖσαρ διατάζει, προσέθηκε·

— Καῖσαρ, παρὰ τῆς εὐσεβείας σου προσδοκᾷ ἡ προσβληθεῖσα θεὰ ἐκδίκησιν.

— Εἰξεύρω ἐγὼ τί θάποφασίσω, εἶπε ξηρῶς ὁ Νέρων, καὶ ἐὰν ὁ προκάτοχός μου ἐξεπλήρου τὸ καθῆκόν του εὐόρκως ἐναντίον σου, σὺ δὲν θὰ ὑπῆρχες σήμερον ἐνταῦθα.

Ἡ Βιβιδία ἐρρίγησεν ὑπὸ φόβου, τὰ λεπτὰ αὐτῆς χεῖλη ὠχρίασαν καὶ

θρόμβοι ἰδρώτος ὡς μαργαρίται ἐκάλυψαν τὸ ὑπὸ ψευδῶν πλοκάμων περικαλυπτόμενον πρόσωπόν της. Ἄλλὰ δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ ἀντεῖπῃ τίποτε εἰς τοὺς προσβλητικούς τοῦ αὐτοκράτορος λόγους, διότι καὶ τὸ παρελθὸν αὐτῆς οὐδόλως ἦτο ἀνεπίφογον καὶ ἡ ἡλικία μόλις ἤμδλυε τὰ τῆς νεότητος πάθη.

Ὁ Νέρων συσκεφθεὶς αὐθις μετὰ τῶν ἀρχιερέων εἶπε πρὸς τὴν κατηγορουμένην μετὰ φωνῆς ἐμφαινούσης πανουργίαν ἅμα καὶ ἄλλα τι αἰσθημα χεῖρον. . . .

— Καικιλία, σήμερον σὲ συγχωρῶ χάριν τοῦ ἀδελφοῦ σου Μετέλλου καὶ χάριν τοῦ ὀνόματός σου. Ἄλλ' ἐὰν ἄλλοτε μάθω ὅτι δὲν ὑπακούεις, θὰ τιμωρηθῆς. Ὑπόσχεσαι λοιπὸν ὅτι εἰς τὰ ἐξῆς θὰ ἐκπληρῆς ἀκριβῶς τὰ τῆς ἐστιάδος καθήκοντά σου;

— Καῖσαρ, οὐδὲν δύναμαι νὰ ὑποσχεθῶ, ἀπεκρίθη ἡ νεᾶνις.

Ὁ Νέρων ἐμειδίασε ἀλλόκοτον μειδίαμα καὶ εἶπε·

— Λοιπὸν περιφρονεῖς τὴν ἐπιείκειάν μου;

— Τιμῶ τὸν Καῖσαρα, ἀπεκρίθη ἡ ἐστιάς.

— Σκέφθητι εἰς ὅποιαν δεινὰς τιμωρίας θὰ ὑποβληθῆς ἐὰν παρκαούσης.

— Εἰξεύρω τί με περιμένει.

— Ἡ ῥάβδος θὰ καταβάλλῃ τὴν ἐπιμονήν σου· οἱ ῥαβδισμοὶ θὰ χαράξωσι τοὺς τρυφεροὺς σου ὤμους, θὰ σπαράξωσι τὸ λευκὸν καὶ λεῖον δέρμα σου καὶ τὸ αἷμά σου θὰ ἀναβλύσῃ.

Ἡ Καικιλία ἤκουσε τὰς ἀπειλὰς ταύτας ἀπαθῆς καὶ ἀκίνητος, οὐδεμίαν δὲ συγκίνησιν ἔδειξε τὸ πρόσωπόν της.

Ὁ δὲ Νέρων ἀγανακτήσας διὰ τοῦτο ἐπανέλαβε·

— Καὶ ἐὰν ἡ τιμωρία αὕτη δὲν ὠφελήσῃ, ἔχω καὶ ἄλλα μέσα. Θὰ ἀπαχθῆς εἰς τὰ Ἀνάκτορά μου καὶ ἐκεῖ οὕτως ἢ ἄλλως θὰ κατορθώσω ἐγὼ νὰ νικήσω τὴν ἐπιμονήν σου.

Αἱ τελευταῖαι αὗται λέξεις συνακίνησαν εἰς ἄκρον τὴν παρθένον. Ἐγίνωσκεν ὅτι ἡ κατοικία τοῦ Νέρωνος, ὡς καὶ ἡ τῶν πλείστων τῆς Ῥώμης πατρικίων ἦτο τόπος ὀλέθριος εἰς τὴν ἀρετήν. Ἡ δὲ Καικιλία ἦτο ἀγνή, ὁ τῆς κακίας ἄγγελος οὐδεπώποτε ἐμίανε τὴν καρδίαν της καὶ ἀπεστρέφετο μετὰ φρίκης τὸν ἀνειμένον βίον τῶν συγχρόνων γυναικῶν. Ἡ ὄψις τῆς παρθένου ἠλλοιώθη καὶ οἱ πόδες ἐκλονήθησαν ἐπὶ στιγμὴν, ἀλλὰ παρευθὺς ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτῆς ἀνέλαμψεν ἡ προτέρα γαλήνη καὶ ἀτράραχος ἠτένιζε τὸν ἄκρον ἀρχιερέα, ὅστις ἐννοήσας, φαίνεται, ὅτι ἡ παρθένος ἠσθάνθη τὴν ἀπειλήν του, ἐνευσεν ὅτι ἡ συνεδρίασις ἔληξε καὶ αἱ ἐστιάδες ἀπεχώρησαν εἰς τὰ δώματά των. Ὁ δὲ Νέρων μείνας μόνος μετὰ τῶν ἀρχιερέων εἶπεν εἰς αὐτούς·

— Ὡς ἀρχηγὸς τῆς θρησκείας ἀναλαμβάνω ἐγὼ τὴν ὑπόθεσιν τῆς Καικιλίας καὶ θὰ αποφασίσω περὶ αὐτῆς κατὰ τὰς περιστάσεις. Τί λέγετε;

Πάντες οἱ ἀρχιερεῖς πλὴν ἑνὸς ἐκλιναν τὴν κεφαλὴν ὡς σημεῖον συναίνε-

σεως. Ὁ εἷς οὗτος ἦτο γέρον ἀυστηρός, ζηλωτὴς τῶν ἀρχαίων παραδόσεων. Οὐ μόνον δὲ δὲν ἐπεδοκίμασεν ὡς οἱ συνάδελφοί του τὴν ἀπόφασιν τοῦ Καίσαρος, ἀλλὰ καὶ ἐτόλμησε νὰ ὑποβάλη καὶ τινὰ παρατήρησιν.

— Καίσαρ, εἶπεν ὁ γέρον, πάσαι ἡμῶν αἱ ἱερὰ παραδόσεις παρεβιάσθησαν κατὰ τὸν διορισμὸν τῆς νεάνιδος ταύτης. Τὴν ἀνεκήρυξαν ἐπτιάδα παρὰ τὰ νενομισμένα καὶ μάλιστα ἀναγκάζουσιν αὐτὴν νὰ μετέχη τῶν ἱερῶν τελετῶν πρὶν ἢ πρῶτον παραμείνῃ ἐν τῷ ἱερῷ δέκα ἔτη ὡς δόκιμος. Δὲν διστάζω, Καίσαρ, νὰ το εἶπω ὅτι ἡ τοιαύτη τῶν ἱερῶν νόμων παράβασις θὰ παροξύνῃ κατὰ τῆς πόλεως τὴν θεὰν Ἑστίαν.

Ἡ διαμαρτύρησις αὕτη τοῦ γέροντος παρώξυνε τὸν Νέρωνα, ὅστις μανιώδης ἀνέκρχξεν·

— Ἡ θέλησις τοῦ Καίσαρος δὲν εἶνε ὁ ὑπέρτατος νόμος; Ὅτι ἂν λέγῃ ὁ αὐτοκράτωρ δὲν πρέπει νὰ συζητηθῆται. Οὐαὶ εἰς τὸν ἐναντία φρονοῦντα!

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Νέρων ἠγέρθη μεθ' ὀρμῆς καὶ καταλιπὼν τοὺς ἀρχιερεῖς ἐπτοημένους κατέβη καὶ ἐξῆλθε τοῦ ναοῦ πρὶν ἢ οὗτοι δυνηθῶσι νὰ τον προπέμψωσι. Μόλις δὲ ἔφθασαν τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἀνέβαινε εἰς τὸ φορεῖον οὐδόλως ἀξιώσας νὰποκριθῆ εἰς τὰς ἐδαφιαίας ὑποκλίσεις αὐτῶν. Ἀλλὰ παρρηθὺς εἶπεν εἰς τοὺς θεράποντας νὰ τον κομίσωσιν εἰς τὸν Παλατῖνον λόφον. Τὸ ἔξω τοῦ ναοῦ τῆς Ἑστίας ἱστάμενον πλῆθος ἰδὼν τὸν Νέρωνα οὕτω βικίως ἀπελθόντα, κατὰ ποικίλους τρόπους προσεπάθει νὰ σχολιάσῃ καὶ ἐξηγήσῃ τὸ πρᾶγμα. Καὶ τινὲς μὲν ἔλεγον ὅτι μία τῶν ἐστιάδων, ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπιμεληθῆ τοῦ ἱεροῦ πυρὸς τῆς Ἑστίας, κατεδικάσθη νὰ μαστιγωθῆ, τινὲς δὲ ὅτι ἀθετήσασα τὴν ὁμολογίαν της ἔμελλε νὰ ταφῆ ζῶσα κατὰ τὰ ἀνεκὰθεν νενομισμένα. Πολλοὶ δ' ἐπανελάμβανον ὅτι ὁ Νέρων ἠθέλησε νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ ἄδυτα τοῦ ναοῦ, ἔνθα ὑπάρχει τὸ Παλλάδιον καὶ μόνη ἡ μεγάλη ἐστίας εἰσέρχεται, ἀλλ' οἱ ἀρχιερεῖς ἀντέστησαν καὶ δὲν τῷ συνεχώρησαν νὰ εἰσέλθῃ καὶ διὰ τοῦτο ἀπῆλθεν ὠργισμένος. Ἐν τῷ μεταξύ οἱ ἀρχιερεῖς οἵτινες ἱστάντο μακρὰν τοῦ γηραίου συναδέλφου των, ὅστις διὰ τῶν εὐλόγων παρατηρήσεών του εἶχε παροξύνει τὸν Νέρωνα, φοβούμενοι μήπως συκοφάντης τις τοὺς συκοφαντήσῃ ὡς συννενοημένους μετὰ τοῦ τολμηροῦ ἀρχιερέως ἀπῆλθον δρομαῖοι εἰς τὰ ἴδια ἕκαστος.

Τὸ δὲ πλῆθος διελύθη κατὰ μικρὸν καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ῥώμην ἐθρυλεῖτο ὅτι μία τῶν ἐστιάδων θὰ ταφῆ ζῶσα. Καὶ τὸ διεφθαρμένον ἐκεῖνο πλῆθος ἔχαιρε καὶ ἠύχετο νὰ ᾔτο ἀληθὴς ἢ εἰδησις αὕτη. Διότι μόνη διασκέδασις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ ἦσαν τότε τὰ ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ αἱματηρὰ θεάματα, ὅπου μυριάδας μονομάχων ἔσφαζον κατ' ἔτος ἀλλήλους πρὸς τέρψιν του. Ὡστε πᾶς τις ἐννοεῖ μεθ' ὁποίας ἡδονῆς ἤθελον ἰδεῖ παρθένον θασυτομένην ζῶσαν, καὶ μεθ' ὁποίας ἡδονῆς ἤθελον ἀκούει τὰς παρακλήσεις καὶ τοὺς στεναγμοὺς τοῦ ἀτυχοῦς θύματος παλαίουτος κατὰ τοιούτου φοβεροῦ θανάτου! Μεταξὺ τοῦ πλῆθους ᾔτο καὶ ὁ

γνωστός ἡμῖν Σοέμας ὁ πικρῆσιτος τοῦ Μετέλλου. Ὁ Σοέμας πλησιάζας εἰς τινὰ τῶν ἀρχιερέων συνδιελέχθη μετ' αὐτοῦ ὀλίγην ὥραν, καὶ ἔπειτα ἔδραμεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σαβίνου, ὅπου ὡς εἶδομεν ἐζήτησε νὰ ἴδῃ τὸν Μέτελλον· ὁ Μέτελλος ἐξῆλθε καὶ ὁ Σοέμας τῷ ἀνιγγεῖλεν ὅτι ἡ ἀδελφὴ τοῦ Καικιλίας κατηγορεῖται ἐπὶ παραβάσει καθήκοντος καὶ ὅτι αἷτιος τῆς συμφορᾶς ταύτης εἶνε κατὰ μέγα μέρος ὁ Λῆνος. Ὁ Μέτελλος ἀπορήσας ἐζήτησε σφραγίστας ἐξηγήσεις, ἀλλ' ὁ Σοέμας τῷ εἶπεν ὅτι πρέπει ὡς τάχιστα νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν οἰκίαν νὰ τῷ διηγηθῇ ἐν ἐκτάσει τὰ τρέχοντα. Ὁ Μέτελλος ἐνθυμοῦνται οἱ ἀναγνώσται ὅτι εἰσῆλθε καὶ ἐζήτησε παρὰ τοῦ Σαβίνου τὴν ἀδειαν νὰπέλθῃ, ἀλλ' ἐκεῖνος τὸν ἐκράτησε, διότι τὸ γεῦμα ἦτο ἤδη ἑτοιμον, καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ γεύματος ὁ Μέτελλος μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἔνθα εὔρε τὸν Σοέμαν ἐξηπλωμένον ἐπὶ ἀνακλίντρον καὶ προσμένοντα.

— Τί λοιπὸν ἔμαθες; τὸν ἠρώτησεν ὁ Μέτελλος καθήμενος καὶ αὐτὸς ἀπέναντι ἐκείνου. Τί φρικαλέον μυστήριον κρύπτουσιν οἱ λόγοι σου περὶ τῆς ἀδελφῆς μου; Τῷ ὄντι λοιπὸν ὁ Λῆνος τὸν ὁποῖον ἐτίμων ὡς τὸν πατέρα μου, ὁ Λῆνος ἠτίμασε τὴν φιλίαν ἣτις μᾶς συνέδεε;

Ὁ Σοέμας μετ' ἄκρας ἀταραξίας διηγήθη εἰς τὸν Μέτελλον τὰ κατὰ τὴν ἀνάκρισιν τῆς Καικιλίας, ἣν ἀνωτέρω διηγήθημεν καὶ ἣν ἐκεῖνος ἔμαθε παρὰ τοῦ ἀρχιερέως. Προσέθηκε δ' ὅτι ἡ Καικιλία δὲν θέλει νὰ ὑπηρετήσῃ ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἑστίας, διότι εἶνε ἐν τῷ κρυπτῷ χριστιανὴ καὶ ὅτι ὁ Λῆνος ὁσπτις καὶ αὐτὸς εἶνε χριστιανὸς ἐν τῷ κρυπτῷ τὴν εἶχε καταχῆσαι πρὶν ἔτι γεῖνῃ Ἑστίας.

— Ἀλλὰ πῶς κατώρθωσαν αὐτοὶ οἱ ἄτιμοι οἱ λεγόμενοι Χριστιανοὶ νὰ σαγηνεύσωσι τὸν Λῆνον ὅστις εἶνε ἄνθρωπος νουνεχῆς;

— Τὸ πρᾶγμα εἶνε γεγονός· τὸν ἐσαγήνευσαν καὶ κατὰ δυστυχίαν δὲν ὑπάρχει καὶ θεραπεία.

— Ἀλλ' ἐγὼ θὰ ἴδω τὴν ἀδελφὴν μου καὶ θὰ κατορθώσω νὰ τὴν πείσω.

— Ἀπατάσαι, Μέτελλε. Δὲν εἰξεύρεις τὸν χαρακτῆρα τῶν Χριστιανῶν. Ἐρώτα ἐμὲ ὅστις τοὺς εἶδον ἐν Ἰουδαίᾳ, ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ ἐν Ῥώμῃ· οὔτε ἀπειλαὶ τοὺς φοβίζουσιν, οὔτε βόσκανοι ἀλλ' οὔτε αὐτὸς ὁ θάνατος.

Ὁ Μέτελλος ἀνηγέρθη καὶ σταυρώσας τὰς χεῖρας ἦλθεν ἐνώπιον τοῦ Σοέμα καὶ ἀνεφώνησε μετ' ὀργῆς·

— Πρέπει παρευθὺς νὰ ἴδω τὸν Λῆνον.

— Πρὸς τί;

— Πρὸς τί; ἀνεφώνησεν ὁ Ῥωμαῖος ἔξω φρονῶν. Θά τον ἀναγκάσω νὰ ἐπανορθώσῃ τὸ κακὸν ὅπερ ἔπραξε.

— Καὶ ἐὰν μὴ θελήσῃ;

— Τὸν φονεύω.

— Καὶ ἔπειτα;

— Ἐπειτα; ἐτραύλισεν ὁ πατρίκιος.

— Ναί, ἔπειτα;

— Αἶ, θὰ ἐκδικηθῶ.

— Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀδελφὴ σου διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν θάπαλλαγῆ τοῦ δεινοῦ κινδύνου.

— Ἐχεις δίκαιον, εἶπεν ὁ Μέτελλος, κατακλινόμενος ἀπελπὶς ἐπὶ τῆς κλίνης του. Ἀλλ' ὅμως πιστεύω ὅτι ἀφ' ὅτου ἡ Καικιλία ἐγένετο ἐστίας θὰ ἔπαυσε πᾶσα σχέσις μετὰ αὐτῆς καὶ τοῦ Λίνου. Ὡστε τοῦ χρόνου προϊόντος θὰ λησμονήσῃ βραχυμυθὸν τὰς συμβουλὰς του καὶ θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδόν.

— Ἰσα ἴσα τὸ σημερινὸν γεγονός ἀποδεικνύει ὅτι πλανᾶσαι. Ἐγὼ εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ Λίνος καὶ ἡ Καικιλία συνεχῶς βλέπουσιν ἀλλήλους. Ὁ Λίνος κατώρθωσε πολλάκις νὰ εἰσδύσῃ τὴν νύκτα εἰς τὸν δρυμῶνα τὸν συνεχόμενον μετὰ τοῦ περιβόλου τοῦ νκοῦ τῆς Ἐστίας καὶ ἐκεῖ συναντᾷ τὴν Καικιλίαν.

— Τότε λοιπὸν ἔχω εἰς χεῖράς μου καὶ τὴν ζωὴν του καὶ τὴν τιμωρίαν του, ἀνεφώνησεν ὁ Μέτελλος ἀναπηδῶν ἐπὶ τῆς κλίνης του. Σήμερον πρὶν ἔλθῃ ἡ νύξ θὰ τον καταγγείλω. . . .

— Πρόσεχε, εἶπεν ὁ Σοέμας. Ἐὰν καταγγείλῃς τὸν Λίνον θὰ συναπολεσθῇ σὺν αὐτῷ καὶ ἡ ἀδελφὴ σου.

Ὁ Μέτελλος ἐκάλυψε διὰ τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπόν του καὶ ἀνεφώνησε πρέμων ὑπ' ὀργῆς.

— Τί δεινὴ κατάστασις!

Ὁ Σοέμας ἔβλεπε τὸν Μέτελλον μετὰ περιφρονήσεως ἅμα καὶ χαρᾶς· διότι ὁ πονηρὸς οὗτος ἄνθρωπος ἔχαιρε βλέπων τοὺς ἄλλους πάσχοντας καὶ ἀγωνιῶντας.

— Τί ποιητέον; ἀνεφώνησε μετὰ μακρὰν σιωπὴν ὁ Μέτελλος.

— Ἄφες τὰ πράγματα νὰ προχωρήσωσι καὶ βλέπομεν.

— Τί; Ἡ Καικιλία εἶνε εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου καὶ νὰ μὴ προσπαθῆσω νὰ τὴν σώσω; Ἀλλ' εἶδες; ἐλησμόνησα τὸ σπουδαιότατον· τί λέγει ὁ Καῖσαρ περὶ τούτου;

— Ἐδήλωσεν ὅτι ἐὰν ἡ Καικιλία ἐπιμείνῃ καὶ δὲν θέλει νὰ ὑπακούσῃ, θὰ τὴν παραλάβῃ εἰς τὰ Ἀνάκτορα καὶ ἐκεῖ εἰζεῦρει νὰ τὴν διορθώσῃ. Ὁ Νέρων ἔχει πολλὰς μηχανάς.

— Προτιμότερος ὁ θάνατός της! ἐψιθύρισεν ὁ Μέτελλος. Ἐν Ῥώμῃ δὲν ὑπάρχει τόπος κινδυνωδέστερος εἰς τὴν ἀρετὴν τῆς νεάνιδος παρὰ τὴν κοιτίαν τοῦ Νέρωνος.

— Ἔστω. Ἀλλὰ τίς θὰ ἐμποδίσῃ τὸν Νέρωνα νὰ ἐκτελέσῃ τὴν θέλησίν του;

Ὁ Ῥωμαῖος ἐσιώπησεν ἐννοήσας κάλλιστα τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων τοῦ Σοέμα. Τελευταῖον δ' εἶπε·

— Πρέπει νὰ ἐξετάσω περὶ τοῦ πράγματος καὶ νὰ μάθω. Θὰ ὑπάγω παρρηθὺς εἰς τοῦ Πούδου νὰ ζητήσω τὴν συμβουλὴν του.

— Ἀξιόλογα! ἀνεφώνησεν ὁ Σοέμας διὰ τοιαύτης φωνῆς, ὥστε ὁ Μέτελλος ἐρρίγησεν. Ὁ Πούδης εἶνε ἀνὴρ ἐμβριθῆς. Ἐρώτησον αὐτὸν περὶ τῶν Χριστιανῶν καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι παρ' αὐτοῦ θὰ μάθης πλεῖστα πράγματα.

Τὴν εἰρωνείαν τῶν λόγων τούτων τοῦ Σοέμα ἐνόησεν ὁ Μέτελλος, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰποδείξῃ τίποτε. Ἐν ᾧ δ' ἔμελλε νὰ ὑπεγείρῃ τὸ μετὰξινον παραπέτασμα τῆς θύρας ἵνα ἐξέλθωσιν, ὁ Σοέμας προσέθηκεν·

— Ἡ Οὐαλερία ἡ κόρη τοῦ Πούδου καὶ παλαιὰ φίλη τῆς Μετέλλας δὲν θὰ διστάσῃ, πιστεύω, νὰ σοι ἀνακοινώσῃ πολλὰς λεπτομερείας περὶ τῆς ἀδελφῆς σου. Ἡ Οὐαλερία εἶνε σχεδὸν μνηστὴ σου, ἀφ' οὗ ὁ πατήρ της ἀπεκρίθη εὐμενῶς εἰς τὰς προτάσεις σου.

Ὁ πατρίκιος ἔστη διστάζων. Διελογίζετο. ἂν ἔπρεπε νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ Σοέμα νὰ ἐκφράσῃ σαφέστερον τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων του, οἵτινες ἐφαίνοντο ὅτι ἦσαν καθαρὰ εἰρωνεία. Ὁ Σοέμας ἐννοήσας πιθανῶς τι διελογίζετο ὁ Μέτελλος, ἐσχημάτισε τὸ πρόσωπόν του οὕτως, ὥστε ἐφάνη συμπαθῶν, καὶ χαιρετίσας διὰ τῆς χειρὸς τὸν Ῥωμαῖον εἶπεν·

— Εὐχομαι νὰποβῆ εἰς καλὸν ἡ ἐπίσκεψίς σου καὶ νὰ εὖρης παρηγορίαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πούδου.

Ὁ δὲ Μέτελλος χωρὶς νὰποκριθῆ διέβη τὸν οὐδὸν τῆς θύρας, προέβη βήματά τινα εἰς τὸ κυκλοτερές ἄτριον καὶ ἐκρότησε τὰς χεῖρας. Εἰς δὲ τὸν προσδραμόντα δοῦλον εἶπε·

— Τὸ φορεῖν.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΑΙ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΙΝ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ

Περὶ τῶν ὑπὸ τὸ νότιον τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως ἀνασκαφῶν κατεχωρίσθησαν ἐν τῷ Παρισσῷ (σελ. 225 καὶ 375) ἐκθέσεις τοῦ κ. Σ. Δραγούμη ἀναφερόμεναι εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους τούτου 1877 ἐργασίας. Ἴνα δὲ οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται ἔχωσι πλήρη ἀπ' ἀρχῆς τὴν ἱστορίαν τοῦ ὅλου ἔργου, ἀποσπῶμεν ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας τὴν ἐκθεσιν τοῦ γραμματέως αὐτῆς καθηγητοῦ κ. Κουμανούδη περὶ τῶν κατὰ τὸ 1876 ἐργασιῶν, ὅτε καὶ ἤρξαντο αἱ ἀνασκαφαί, ἔχουσαι ὡς ἐξῆς.

«Ἐπιχειροῦντες νὰ ἀνασκάψωμεν καὶ ἀποκομίσωμεν τὰ πολλὰ ἤδη ἀπ' αἰώνων καταρριφθέντα ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως χώματα, ἐποθεύμεν βέβαια καὶ ἠλπίζομεν ν' ἀναφανῆ τι ἐξ ἐκείνων τῶν κτισμάτων, ἅπερ ὁ Πausanias